



De waarheid als meedoen!

Over John Dewey

Filosofiegroep Rotterdam

Dr. Joop Berding

11 en 18 mei 2017

Deze cursus

- 11 mei: inleiding in het (politieke) denken van Dewey
- 18 mei: vragen, opdrachten, discussie
- Deze cursus: wat heeft Dewey ons anno 2017 te bieden aan inzichten?
- Startvragen:
 - Dewey: een (on)bekende naam?
 - In hoeverre beschouw je jezelf als een ‘burger’?

John Dewey

- 1859-1952, waar dacht hij over na?
- Filosofie: pragmatisme; instrumentalisme
- Pedagogiek: inleiden in de cultuur
- Psychologie: functionalisme
- Ethiek: geen 'absolute' normen
- Kunst: de ervaring van kunst
- Politieke theorie: democratie

Kernbegrippen

- Ervaring
- Participatie
- Communicatie
- Transactie
- Democratie → zie A4tjes met Achtergronden
- Taal als communicatie- en expressiemiddel
- Het belang van cultuur en gemeenschap

Burgerschap

- Drie typen burgerschap:
 - (neo)liberaal
 - communitaristisch
 - (neo)republikeins, ook wel 'kritisch-democratisch' (Leenders & Veugelers 2004; zie Berding, 2011, 193)
- Dewey over burgerschap

Contrasten

- Dewey over democratie:
 - Almacht van de staat versus sociaal burgerschap
 - Staatsopvoeding versus particulier initiatief
 - Individualiteit versus collectivisatie

Participatieve democratie

- “Een democratie is meer dan een regeringsvorm; zij is op de eerste plaats een vorm van samen-leven, van samengevoegde en gecommuniceerde ervaring” (vertaling 2011)

Twee criteria

- Dewey formuleert twee criteria om het democratisch gehalte van een samenleving aan af te meten:
 - 1 het aantal gemeenschappelijke belangen binnen een groep/gemeenschap
 - 2 de mate van interactie/uitwisseling/samenwerking met andere groepen

Toepassing hiervan op enkele voorbeelden

2017

- Privaat – publiek
- Maatschappij – samenleving – gemeenschap
- Staat en democratie
- Politieke democratie (en sociale, culturele, economische en ... democratie)
- ... waar / hoe vinden we 'de waarheid'....?
 - 'warranted assertions'....

Verder lezen?!

- Berding, J. (2011). *John Dewey over opvoeding, onderwijs en burgerschap. Een keuze uit zijn werk*. Amsterdam: SWP. (vertalingen)
- Berding, J. (2016). *“Ik ben ook een mens.” Opvoeding en onderwijs aan de hand van Korczak, Dewey en Arendt*. Culemborg: Phronese.
- Dewey, J. (1927). *The public and its problems*. (heruitgave 2016)
- Logister, L. (red.) (2005). *John Dewey. Een inleiding tot zijn filosofie*. Budel: Damon.

Stellingen

- Om een democratie goed te laten functioneren, mag het 'knetteren' in het debat.
- De samenleving als een echte 'gemeenschap' is een utopie.
- Het enige wat telt in de politiek is macht.

